

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства

Затверджено

на засіданні кафедри теорії літератури
та порівняльного літературознавства
філологічного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри

_____ Михайло ГНАТЮК

Силабус із навчальної дисципліни
«Тарас Шевченко і світова література»,
що викладається в межах ОП «Середня освіта
(Українська мова і література)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 014 Середня освіта

Львів 2023

Силабус курсу «Тарас Шевченко і світова література»

2023/2024 навчального року

Назва курсу	Тарас Шевченко і світова література
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта Спеціалізація 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) ОП Середня освіта (Українська мова і література)
Викладачі курсу	доц. Лучук Тарас Володимирович
Контактна інформація викладачів	taras.luchuk@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Згідно з графіком
Сторінка курсу	http://philology.lnu.edu.ua/course/taras-shevchenko-3-2
Інформація про курс	Курс «Тарас Шевченко і світова література» належить до вибіркових дисциплін, які відіграють дуже важливу роль у формуванні фахівця-філолога. Цей курс розрахований на студентів-третьокурників. Навчальний курс покликаний ознайомити студентів з основними проблемами сучасного шевченкознавства в ракурсі порівняльного літературознавства. Передбачає ознайомлення з такими тематичними блоками: світи Шевченка – Шевченко і світ, біблійні мотиви у творчості Кобзаря, Шевченко як перекладач (в контексті теми – «Слово о полку Ігоревім» в українських переспівах і перекладах ХІХ ст.), Шевченко й антична література, російськомовні твори Тараса Шевченка та українські переклади його поем, повістей та оповідань, російською мовою писаних, Шевченко і Гоголь, або Шевченкознавство та гоголезнавство, культ Шевченка, шевченкознавство українотеренне й закордонне, переклади Шевченкових творів мовами народів світу, Шевченко і східноєвропейські літератури, Шевченко і західноєвропейські літератури, Шевченко і світові поети, Шевченко в країнах Заходу, Шевченко в країнах Сходу, поетична Шевченкіана, Шевченкове слово і слава.
Коротка анотація курсу	Курс «Тарас Шевченко і світова література» передбачає наявність лекційних занять, написання творчих робіт та виконання тестових завдань. Лекції покликані зорієнтувати

	студентів в основних тенденціях розвитку сучасного шевченкознавства в ракурсі літературної компаративістики, показати різні явища у взаємозв'язку, продемонструвати спільне та відмінне в національних літературах. Студенти навчаться працювати з художнім текстом і розпізнавати в ньому характерні риси поезики Тараса Шевченка та інших світових поетів.
Мета та цілі курсу	<p>Мета курсу – розвинути у студентів уміння використовувати набуті базові знання з порівняльного літературознавства при інтерпретації Шевченкового тексту різними мовами.</p> <p>Завдання курсу:</p> <p>ознайомити студентів із багатогранною творчою спадщиною Тараса Шевченка та його присутністю у світовій культурі;</p> <p>показати значний евристичний потенціал Шевченкових літературних та малярських творів;</p> <p>засвідчити посутній вплив геніального митця на розвиток національної гуманітаристики, його постійну присутність в інтелектуальному житті України.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p>Дзюба І. Шевченко і світ // Дзюба І. З криниці літ: У трьох томах. — Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. — Т. 2. — С. 7–491.</p> <p>Зарубіжне шевченкознавство (з матеріалів УВАН). — Київ, 2011. — Част. 1. — 354 с. — (Хроніка-2000; Вип. 85).</p> <p>Зарубіжне шевченкознавство (з матеріалів УВАН). — Київ, 2011. — Част. 2: «Шевченко». Річники I–X (1952–1964). — 448 с. — (Хроніка-2000; Вип. 86).</p> <p>Світи Тараса Шевченка: 36. ст. до 175-річчя з дня народж. поета. — Нью-Йорк, 1991. — VIII + 488 с. — (Записки НТШ; Т. 214).</p> <p>Світи Тараса Шевченка. — Нью-Йорк; Львів, 2001. — Т. 2: 36. ст. до 185-річчя з дня народж. поета. — 416 с. — (Записки НТШ; Т. 215).</p> <p>Шах-Майстренко М. Шевченко і антична культура. — Київ: Фахівець, 1999. — 288 с.</p> <p>Luckyj, G. Shevchenko's Unforgotten Journey / George Luckyj. — Toronto: Canadian Scholars' Press, 1996. — 119 pp.</p> <p>Von Taras Ševčenko bis Joseph Roth: Ukrainisch-Österreichische Literaturbeziehungen / Hrsg. von Wolfgang Kraus und Dmytro Zatons'kyj. — Bern; Berlin; Frankfurt/M.; New York; Paris, Wien: Peter Lang, 1995. — (New Yorker Beiträge zur Österreichischen Literaturgeschichte; Bd. 4).</p>
Тривалість курсу	Один семестр (6)
Обсяг курсу	90 годин (48 лекційних + 42 самостійної роботи); 3 кредити ЄКТС

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>У результаті вивчення курсу студент повинен знати:</p> <p>основні проблеми сучасного шевченкознавства; етапи розвитку українського шевченкознавства; етапи розвитку зарубіжного шевченкознавства; основні твори поетичної та прозової шевченкіани;</p> <p>вміти:</p> <p>інтерпретувати художні тексти; інтерпретувати наукові тексти; набути практичні навички компаративних студій; здійснювати аналіз та інтерпретацію літературних творів; застосовувати на практиці різні літературознавчі методології; брати участь у дискусії, коректно відстоювати власну думку.</p>
<p>Ключові слова</p>	<p>Тарас Шевченко, світова література, шевченкознавство, напрям, течія, тенденція, естетика, поетика тексту</p>
<p>Формат курсу</p>	<p>Очний; лекційний</p>
<p>Теми</p>	<p>Тема 1. Prolegomena до курсу «Тарас Шевченко і світова література»: Світи Тараса Шевченка. Шевченко і світ.</p> <p>Тема 2. Шевченко і Біблія.</p> <p>Тема 3. Шевченко й антична культура.</p> <p>Тема 4. Тарас Шевченко — перекладач.</p> <p>Тема 5. Російськомовні твори Тараса Шевченка.</p> <p>Тема 6. Шевченкознавство і шевченкіана: Культ Шевченка.</p> <p>Тема 7. Шевченкознавство і шевченкіана: «Шевченко, якого не знаємо». Від шевченкознавства радянського до українського.</p> <p>Тема 8. Біографічні твори про Шевченка.</p> <p>Тема 9. Шевченко і східноєвропейські літератури.</p> <p>Тема 10. Шевченко і західноєвропейські літератури.</p> <p>Тема 11. Шевченко і світові поети.</p> <p>Тема 12. Шевченко в перекладах слов'янськими мовами.</p> <p>Тема 13. Шевченко у країнах Заходу.</p> <p>Тема 14. Шевченко у країнах Сходу.</p> <p>Тема 15. «Заповіт» мовами народів світу.</p> <p>Тема 16. Шевченкове слово і слава.</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Залік</p>

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p><u>Методи навчання:</u> пояснювально-ілюстративний, метод проблемного викладання, евристичний, дослідницький. <u>Методи викладу навчального матеріалу:</u> лекція; консультація; науково-дослідні роботи. <u>Наочні методи навчання:</u> ілюстрування (художні тексти), демонстрування з використанням технічних засобів. <u>Техніки:</u> навчальна дискусія, створення проблемної ситуації інтелектуального експерименту.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>комп'ютер з проектором</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання роботи студента здійснюється за такою схемою:</p> <p>Максимальна оцінка, яку може отримати студент, 100 балів, з них 50 за роботу протягом семестру, 50 за ті знання, які студент продемонструє під час заліку.</p>
<p>Питання до екзамену</p>	<p>Біблійні мотиви у творчості Тараса Шевченка «Давидові псалми» Шевченкові переспіви зі «Слова о полку Ігоревім» Шевченко і класицизм Міфологічні символи в поетичній творчості Шевченка. Українські переклади російськомовних повістей Шевченка Культ Шевченка Шевченко і Гоголь Шевченкознавчі та гоголезнавчі праці Юрія Луцького Шевченкознавчі та гоголезнавчі праці Юрія Барабаша Біографічні твори про Шевченка Поетична Шевченкіана Шевченко і Байрон Шевченко і Пушкін Шевченко і Міцкевич Шевченкознавчі праці Івана Дзюб «У вінок Кобзареві»: шевченкіана українських поетів «Антологія перекладів з Шевченка чужими мовами» за редакцією Богдана Кравцева</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності і (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
1-й тиждень, 4 год	Тема 1. Prolegomena до курсу «Тарас Шевченко і світова література»: Світи Тараса Шевченка. Шевченко і світ. Шевченко мовами народів світу. Шевченкознавчі монографії та збірники наукових статей, «Шевченківський словник», перекладні видання Шевченкових творів, бібліографічні покажчики шевченкознавчих публікацій.	Лекційне заняття	Світи Тараса Шевченка: 36. ст. до 175-річчя з дня народж. поета. — Нью-Йорк, 1991. — (Записки НТШ; Т. 214). Світи Тараса Шевченка. — Нью-Йорк; Львів, 2001. — Т. 2: 36. ст. до 185-річчя з дня народж. поета. — (Записки НТШ; Т. 215).	Базова література до курсу, 3 год.	Один тиждень
2-й тиждень, 2 год	Тема 2. Шевченко і Біблія. Біблійні мотиви у творчості Тараса Шевченка. «Давидові псалми». Новозавітна апокрифічна традиція й Шевченкова поема «Неофіти».	Лекційне заняття	Щурат В. Святе Письмо у Шевченковій поезії. — Львів: Видав М. Петрицький, 1904.	Шевченко і апокрифіч на література, 3 год	Один тиждень
3-й тиждень, 4 год	Тема 3. Шевченко й антична культура. Погляд Шевченка на античність. Шевченко і класицизм. Міфологічні символи в поетичній творчості Шевченка. «Невольничя лірика» Шевченка й «Сумні елегії» Овідія. Прощання з Музою: містерія Шевченка й Катулла.	Лекційне заняття	Шах-Майстренко М. Шевченко і антична культура. — Київ: Фахівець, 1999.	Античний акорд: єдність мистецької та поетичної музи в Шевченковій творчості, 3 год	Один тиждень
4-й тиждень, 2 год	Тема 4. Тарас Шевченко — перекладач. Шевченкові переспіви зі «Слова о полку Ігоревім». Незнайдені переклади віршів Едварда Желіговського.	Лекційне заняття	Світи Тараса Шевченка: 36. ст. до 175-річчя з дня народж. поета. — Нью-Йорк, 1991. — (Записки НТШ; Т. 214). Світи Тараса Шевченка. — Нью-Йорк; Львів, 2001. —	Давня українська література і «Плач Ярославни», 3 год	Один тиждень

			Т. 2: 36. ст. до 185-річчя з дня народж. поета. — (Записки НТШ; Т. 215).		
5-й тиждень, 4 год	Тема 5. Російськомовні твори Тараса Шевченка. «Безталанний» — українська версія Олекси Стефановича Шевченкової поеми «Тризна». Українські переклади повістей та оповідань Тараса Шевченка.	Лекційне заняття	Світи Тараса Шевченка: 36. ст. до 175-річчя з дня народж. поета. — Нью-Йорк, 1991. — (Записки НТШ; Т. 214). Світи Тараса Шевченка. — Нью-Йорк; Львів, 2001. — Т. 2: 36. ст. до 185-річчя з дня народж. поета. — (Записки НТШ; Т. 215).	Кобзар Дармограй – маска Шевченка-прозаїка, 3 год	Один тиждень
6-й тиждень, 2 год	Тема 6. Шевченкознавство і шевченкіана. Культ Шевченка. Перші переклади віршів Шевченка чужими мовами.	Лекційне заняття	Зарубіжне шевченкознавство (з матеріалів УВАН). — Київ, 2011. — Част. 1. — 354 с. — (Хроніка-2000; Вип. 85). Зарубіжне шевченкознавство (з матеріалів УВАН). — Київ, 2011. — Част. 2: «Шевченко». Річники I–X (1952–1964). — 448 с. — (Хроніка-2000; Вип. 86).	Спостереження над поезикою Шевченка, 3 год	Один тиждень
7-й тиждень, 4 год	Тема 7. Шевченкознавство і шевченкіана. «Шевченко, якого не знаємо». Від шевченкознавства радянського до українського. Шевченкознавство на північноамериканському континенті.	Лекційне заняття	Luckyj, G. Shevchenko's Unforgotten Journey / George Luckyj. — Toronto: Canadian Scholars' Press, 1996.	Шевченкознавчі студії Юрія Луцького, 2 год	Один тиждень
8-й тиждень, 2 год	Тема 8. Біографічні твори про Шевченка. Культурна традиція біографічного жанру.	Лекційне заняття	Зарубіжне шевченкознавство (з матеріалів УВАН). — Київ, 2011. —	Шевченкознавство Юрія	Один тиждень

			<p>Част. 1. — 354 с. — (Хроніка-2000; Вип. 85).</p> <p>Зарубіжне шевченкознавство (з матеріалів УВАН). — Київ, 2011. — Част. 2: «Шевченко». Річники І–Х (1952–1964). — 448 с. — (Хроніка-2000; Вип. 86).</p>	<p>Барабаша, 2 год</p>	
<p>9-й тиждень, 4 год</p>	<p>Тема 9. Шевченко і східноєвропейські літератури. Шевченко як поетична ікона України. Поетична шевченкіана. Шевченко і Гоголь.</p>	<p>Лекційне заняття</p>	<p>Світи Тараса Шевченка: 36. ст. до 175-річчя з дня народж. поета. — Нью-Йорк, 1991. — (Записки НТШ; Т. 214).</p> <p>Світи Тараса Шевченка. — Нью-Йорк; Львів, 2001. — Т. 2: 36. ст. до 185-річчя з дня народж. поета. — (Записки НТШ; Т. 215).</p>	<p>«Гоголівський період» української літератури, 3 год</p>	<p>Один тиждень</p>
<p>10-й тиждень, 2 год</p>	<p>Тема 10. Шевченко і західноєвропейські літератури. Шевченко і Шекспір.</p>	<p>Лекційне заняття</p>	<p>Світи Тараса Шевченка: 36. ст. до 175-річчя з дня народж. поета. — Нью-Йорк, 1991. — (Записки НТШ; Т. 214).</p> <p>Світи Тараса Шевченка. — Нью-Йорк; Львів, 2001. — Т. 2: 36. ст. до 185-річчя з дня народж. поета. — (Записки НТШ; Т. 215).</p>	<p>Шекспір в українській літературі 30–60-х років ХІХ століття, 3 год</p>	<p>Один тиждень</p>
<p>11-й тиждень, 4 год</p>	<p>Тема 11. Шевченко і світові поети. Шевченко і Байрон. Шевченко і Пушкін. Шевченко і Міцкевич. Шевченко і Петефі.</p>	<p>Лекційне заняття</p>	<p>Дзюба І. Шевченко і світ // Дзюба І. 3 криниці літ: У трьох томах. — Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006.</p>	<p>Шевченкознавчі праці Івана Дзюби про Шевченка та світових поетів,</p>	<p>Один тиждень</p>

			— Т. 2. — С. 7–491.	2 год	
12-й тиждень, 2 год	Тема 12. Шевченко в перекладах слов'янськими мовами. Шевченко в Лужиці.	Лекційне заняття	Світи Тараса Шевченка: 36. ст. до 175-річчя з дня народж. поета. — Нью-Йорк, 1991. — (Записки НТШ; Т. 214). Світи Тараса Шевченка. — Нью-Йорк; Львів, 2001. — Т. 2: 36. ст. до 185-річчя з дня народж. поета. — (Записки НТШ; Т. 215).	Перші видання творів Тараса Шевченка в слов'янському світі, 3 год	Один тиждень
13-й тиждень, 4 год	Тема 13. Шевченко у країнах Заходу. «Від Тараса Шевченка до Йозефа Рота».	Лекційне заняття	Von Taras Ševčenko bis Joseph Roth: Ukrainisch-Österreichische Literaturbeziehungen / Hrsg. von Wolfgang Kraus und Dmytro Zaton's'kyj. — Bern; Berlin; Frankfurt/M.; New York; Paris, Wien: Peter Lang, 1995.	Шевченко над Темзою, 2 год	Один тиждень
14-й тиждень, 2 год	Тема 14. Шевченко у країнах Сходу. Шевченко у країнах Близького Сходу. Шевченко у Китаї. Шевченко у Японії. Шевченко за Гімалаями.	Лекційне заняття	Світи Тараса Шевченка: 36. ст. до 175-річчя з дня народж. поета. — Нью-Йорк, 1991. — (Записки НТШ; Т. 214). Світи Тараса Шевченка. — Нью-Йорк; Львів, 2001. — Т. 2: 36. ст. до 185-річчя з дня народж. поета. — (Записки НТШ; Т. 215).	Сторінки китайського, японського, в'єтнамського та корейського шевченкознавства, 3 год	Один тиждень
15-й тиждень, 4 год	Тема 15. «Заповіт» мовами народів світу. «Заповіт» Шевченка в аспекті зв'язків зі світовою літературою.	Лекційне заняття	Світи Тараса Шевченка. — Нью-Йорк; Львів, 2001. — Т. 2: 36. ст. до 185-річчя з дня	Микола Зеров про Тараса Шевченка,	Один тиждень

			народж. поета. — (Записки НТШ; Т. 215).	2 год	
16-й тиждень, 2 год	Тема 16. Шевченкове слово і слава. «У вінок Кобзареві»: шевченкіана українських поетів. «Антологія перекладів з Шевченка чужими мовами» за редакцією Богдана Кравцева.	Лекційне заняття	Світи Тараса Шевченка: 3б. ст. до 175-річчя з дня народж. поета. — Нью-Йорк, 1991. — (Записки НТШ; Т. 214). Світи Тараса Шевченка. — Нью-Йорк; Львів, 2001. — Т. 2: 3б. ст. до 185-річчя з дня народж. поета. — (Записки НТШ; Т. 215).	Агатангел Кримський як перекладач Шевченкових творів тюркськими мовами, 2 год.	Один тиждень